

Metoder och instrument för utvärdering av interventioner i vårdmiljön

Marie Elf

Nätverket Hälsöfrämjande sjukhus och vårdorganisationer (HFS) samt

Forum för vårdbyggnads höstkonferens 2011

HÖGSKOLAN
DALARNA

Marie Elf mel@du.se

- **Utvärdering av vårdbyggnader för äldre** – doktorandprojekt i samarbete mellan Högskolan Dalarna, Sahlgrenska akademien, KI. Projektet finansieras av Högskolan Dalarna
- **Utvärdering av design på moderna strokeenheter** – samarbetsprojekt mellan Högskolan Dalarna och KI med stöd från Strokeförbundet och Högskolan Dalarna
- **Design av hållbara vårdmiljöer** – samarbetsprojekt mellan Chalmers, KI, Högskolan Dalarna. Finansieras av Formas

Marie Elf mel@du.se

- **Utveckling av ett mätinstrument för program** – samarbete mellan HDa och Sahlgrenska akademien med stöd från Forum för vårdbyggnader och SKL
- **Mätning av innehåll i program** – samarbete mellan Högskolan Dalarna och Sahlgrenska akademien. Finansieras av Högskolan Dalarna
- **Utveckling av ett programprotokoll för att stödja ett användarperspektiv, systemtänkande och en evidensbaserad planeringsprocess** – samarbetsprojekt mellan Högskolan Dalarna, Chalmers och Sahlgrenska akademien med stöd från Högskolan Dalarna samt initieringsbidrag från SKL

Utgångspunkter

- Mätning/ uppföljning en del av ett strukturerat kvalitetsarbetet
 - PDSA (planera, göra, studera, agera)
- Mätningar är självklart i ett evidensbaserat arbetssätt
- Mätningar ger data in i planeringsprocessen

Förbättringsmodell - T Nolan, E Deming m fl

Evidensbaserad design (EBD)

- EBD innebär att man i planeringsprocessen väger samman tidigare erfarenhet och den samlade kunskap som finns
- EBD guidar intressenter/ beslutsfattare i planeringsprocessen – vad fungerar och vad fungerar inte?
- EBD är en kritiskt reflektiv/ ansats

Utmaningar

- Identifiera faktorer i den fysiska miljön som främjar hälsa
- Integrera evidensbaserad kunskap i planering och design
- Utvärdera byggnader (building performance evaluation)
- Förbättra beslutsprocessen när nya vårdmiljöer skapas

Kvalitetsindikatorer för hälso- och sjukvård:

- Kunskapsbaserad och ändamålsenlig hälso- och sjukvård
- Säker
- Patientfokuserad
- Effektiv
- Jämlik
- I rimlig tid

<http://www.socialstyrelsen.se/indikatorer/godvard/>

Kvalitetsindikatorerna...

- ...kan och bör byggas in i den fysiska miljön

(Henriksen, Isaacson, Sadler & Zimring, 2007; Institute of Medicine, 2001; The National Board of Health and Welfare, 2007; Ulrich & Zimring, 2004).

Utvärdering av den fysiska miljön

- Kvalitetskriterier skall fastställas i planering av vårdmiljöer
- Fråga användarna om upplevelser av den fysiska miljön
- Använda mätinstrument

Instrument för att mäta kvaliteten på den fysiska miljön

- **SCEAM** (Sheffield Care Environment Assessment Matrix)
- **Tess** (Therapeutic Environment Screening Survey for Nursing Homes)
- **EVOLVE** (Evaluation of older people's living environments)

Temat i instrumenten

- Säkerhet
- Tillgänglighet
- Orienterbarhet
- Privathet/kontroll/autonomi
- Social miljö

Sheffield Care Environment Assessment Matrix (SCEAM)

Location

Outside spaces

Form & circulation spaces

Day spaces

Bathrooms & toilets

Private rooms

Staff spaces

Safety & health

Support for physical disability

Comfort of indoor environment

Support for cognitive impairment

Awareness of outside world

Normalness & authenticity

Privacy

Personalisation

Choice & control

Community

Provision for staff

Development of the Content and Quality in Briefs Instrument (CQB-I)

Marie Elf¹, Maria Svedbo Engström¹, Helle Wijk^{2,3}

¹Högskolan Dalarna, Falun, ²The Sahlgrenska Akademin, Göteborg, ³Göteborgs Universitet, Göteborg

Vad?

Utveckling av ett valitt och reliabelt mätinstrument för att kunna mäta innehåll och kvalitet i program och som kan användas för en systematisk, användarfokuserad och evidensbaserad planeringsprocess

Varför ?

- Effektiv programmering är nödvändig för bra resultat
- Det finns inget utvecklat mätsinstrument

Hur?

En iterativ process som inkluderade; skapande av innehåll och mätskala, mätning av innehållsvaliditet och testning av reliabiliteten

Forskningen stöds av Forum för vårdbyggnader, Högskolan Dalarna och SKL

Tankemodell

- Donabedian – Struktur, process, resultat
- PDSA (planera, göra, studera, agera)
- IOM (Institute of Medicine)/ God Vård – Socialstyrelsen
- “Där det bedrivs hälso- och sjukvård skall det finnas den personal, lokaler och den utrustning som behövs för att god vård skall kunna ges” (2 e § HSL, 4a § TL)

Kvalitetsindikatorer för hälso- och sjukvård:

- Kunskapsbaserad och ändamålsenlig hälso- och sjukvård
- Säker
- Patientfokuserad
- Effektiv
- Jämlik
- I rimlig tid

<http://www.socialstyrelsen.se/indikatorer/godvard>

Resultat från en tidigare studie

- Många program hade endast beskrivit verksamheten från ett medicinskt perspektiv
- Få hade en målbeskrivning av patientvården
- En majoritet saknade mätbara utfallsmått
- Önskelista - rum och m²
- Svårt att finna evidensbaserad information
- Få hade ett systemtänkande (Elf, et. al 2009)

Del 1: Struktur (5 frågor)

Finns det en beskrivning av varför en ny vårdmiljö utreds?

Finns det en beskrivning av den aktuella verksamheten?

Finns det en beskrivning av hur den nya vårdmiljön ska utformas för att möta patientens behov?

Del 2: Process (2 frågor)

Finns det en beskrivning av de vårdaktiviteter som ska äga rum i den nya vårdmiljön?

Del 3: Resultat (2 frågor)

Finns det formulerade resultat för den nya vårdmiljön?

Finns det en beskrivning av former för utvärdering av den nya vårdmiljön?

Del 4: Evidens (1 fråga)

Finns hänvisning till evidens?

Resultat från en nationell mätning

- Svårt att finna explicit information om användarnas behov/krav på en ny vårdmiljö (patient, anhöriga, personal)
- Vårdaktiviteter var ofullständigt beskrivna
- Få program hade uttalade mätbara resultat angivna
- Få program innehöll angivelser till evidenser kvalitetskriterier

Artiklar

Development of the Content and Quality in Briefs Instrument (CQB-I)

- Marie Elf, Maria Svedbo Engström, Helle Wijk. *Accepterad för publikation i HERD – Health Environments Research & Design Journal*

Users view of an audit instrument for programs guiding the design of new healthcare environments (manus)

- Maria Svedbo Engström, Helle Wijk, Marie Elf

The content and quality in briefs for designing new healthcare environments – what is or not included?

- Marie Elf, Maria Svedbo Engström, Helle Wijk. *Inskickad till Construction Management and Economic 2011.*